

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Lenky Kaniové a soudkyň JUDr. Marie Žiškové a Mgr. Jany Jurečkové v právní věci žalobkyně **O. L.**, zastoupené Mgr. Ilonou Sedlákovou, advokátkou se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalovanému **Komise pro rozhodování ve věcech cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 5. 2014, č. j. MV-30824-4/SO-2012, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 17. 4. 2014, č. j. 32 A 10/2013 - 36,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně (stěžovatelka) pobývala na území České republiky na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání s platností od 21. 4. 2010 do 4. 2. 2011. Dne 2. 2. 2011 podala (prostřednictvím zmocněné zástupkyně) u správního orgánu žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu podle § 44a odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Rozhodnutím Ministerstva vnitra ČR, odboru azylové a migrační politiky, regionální oddělení pobytu cizinců Brno, ze dne 2. 1. 2012, č. j. OAM -10682-13/DP-2011, bylo řízení zastaveno podle § 169 odst. 8 písm. d) zákona. Proti rozhodnutí podala stěžovatelka odvolání, které žalovaný zamítl.

[2] Proti zamítavému rozhodnutí žalovaného podala stěžovatelka žalobu ke Krajskému soudu v Brně. Krajský soud žalobu zamítl s tím, že správní orgány postupovaly v souladu s platnými předpisy. Stěžovatelka podala žádost o prodloužení pobytu opožděně, po uplynutí lhůty stanovené v § 47 odst. 1 věta první, zákona i po uplynutí případné lhůty třech pracovních dnů po zániku důvodů, které stěžovatelce měly zabránit ve včasné podání žádosti. Důkazní břemeno k prokázání překážky nezávislé na vůli stěžovatelky, pro kterou podala žádost opožděně, leží na stěžovatelce, jako žadatelce. Stěžovatelka tvrdila, že v rozhodném období byla nemocná, k prokázání svého tvrzení navrhla svědeckou výpověď své dcery G. O., Správní orgán důkaznímu návrhu stěžovatelky nevyhověl, neboť výslech svědkyně nemohl přispět ke zjištění stavu věci pro její příbuzenský poměr ke stěžovatelce. Místo toho vyzval stěžovatelku k předložení potvrzení či hlášení lékaře; stěžovatelka výzvě nevyhověla. Krajský soud dovodil, že nemoc, která si nevyžádá hospitalizaci, obecně netvoří překážku, která by mohla cizinci bránit ve včasné podání žádosti, neboť žádost není nutno podat osobně. Ztotožnil se se závěrem napadeného rozhodnutí, podle kterého skutečnost, že žádost byla podána opožděně, vyplývá již ze žádosti samotné a to s ohledem na datum jejího podání, proto posuzování jakýchkoli dalších skutečností bylo v dané věci nadbytečné.

II. Kasační stížnost

[3] Stěžovatelka napadla rozsudek krajského soudu včas podanou kasační stížností z důvodu nezákonnosti a nesprávného výkladu správních předpisů. Nesprávnost napadeného rozhodnutí spatřuje ve vadném závěru soudu o přenosu důkazního břemene na ni a v nedostatečném zjištění skutkového stavu.

[4] Konkrétně stěžovatelka namítla, že § 47 odst. 1 zákona upravuje dvě lhůty k podání žádosti o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu. Prvá lhůta je vymezena na období 90 a nejpozději 14 dnů před uplynutím platnosti dosavadního povolení. Tuto lhůtu stěžovatelka nedodržela. Druhá lhůta (způsob jejího určení) je určena dobou do 3 dnů po zániku důvodů, nezávislých na vůli cizince, které mu zabránily v podání žádosti ve lhůtě určené prvním způsobem. Stěžovatelka podala žádost ve lhůtě právě takto určené a výslovně to v podané žádosti uvedla. Podle § 40 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb. (správní řád), se v pochybnostech lhůta považuje za zachovanou, dokud se neprokáže opak. Pokud měl žalovaný pochybnosti o dodržení lhůty k podání žádosti, bylo na něm, aby prokázal, že lhůta zachována není. Rozhodnutí žalovaného i napadený rozsudek jsou za situace, kdy důkazní břemeno přesouvají na stěžovatelku, nezákonná.

[5] I kdyby na stěžovatelce důkazní břemeno leželo, pak ho unesla, neboť k prokázání svého tvrzení označila jako důkaz svědeckou výpověď své dcery. Navržený důkaz správní orgány odmítly provést. Konkrétní stav věci tak nebyl zjištěn, úvahy soudu, zda stěžovatelce nemoc bránila žádost podat, nebo zaslat poštou jsou předčasné.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[6] Při posuzování kasační stížnosti soud dospěl k závěru, že byla podána včas a osobou oprávněnou, důvody pro její odmítnutí pro nepřipustnost neshledal. Uplatněné kasační důvody stěžovatelka nepodřadila zákonným ustanovením, ze znění kasační stížnosti jsou však seznatelné. Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Argumentace stěžovatelky, že podle § 40 odst. 2 správního řádu, se má lhůta za zachovanou dokud není prokázán opak a důkazní břemeno k prokázání, že lhůta dodržena nebyla tak leží na správním orgánu, není případná. Stěžovatelka zaměňuje vyvratitelnou domněnku zachování lhůty s absencí zjištěného skutkového stavu.

[9] Podle § 47 odst. 1 zákona, žádost o povolení k dlouhodobému pobytu je cizinec povinen podat nejdříve 90 a nejpozději 14 dnů před uplynutím platnosti víza k pobytu nad 90 dnů. V případě, že podání žádosti ve lhůtě podle předchozí věty zabrání důvody na vůli cizince nezávislé, je cizinec oprávněn tuto žádost podat do 3 pracovních dnů po zániku těchto důvodů; vízum se do doby zániku tohoto oprávnění považuje za platné. Podle § 169 odst. 8 písm. d) zákona se zastaví řízení o žádosti, jestliže cizinec podal žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu v době, kdy k tomu není oprávněn.

[10] Závěr soudu, že stěžovatelka podala žádost v době, kdy k tomu nebyla oprávněna je správný. Podle podacího razítka byla žádost podána 2. 2. 2011. Lhůta k podání žádosti určená podle § 47 odst. 1 zákona započala dne 8. 11. 2010 a skončila dne 21. 1. 2011. Je nepochybné, a nemusí být předmětem dokazování, že zákonem stanovenou lhůtu stěžovatelka nedodržela.

[11] Stěžovatelka již v průvodním dopisu k žádosti uvedla, že včasnému podání žádosti jí zabránila nemoc, tedy okolnost nezávislá na její vůli. Po zániku tohoto důvodu žádost podala v zákonem stanovené lhůtě tří pracovních dnů. Současně s podáním žádosti stěžovatelka navrhla k prokázání svého tvrzení svědecký výslech své dcery. Výzvou ze dne 14. 3. 2011 vyzvalo Ministerstva vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky, regionální oddělení pobytu cizinců Brno (správní orgán prvního stupně), stěžovatelku, aby doložila (mimo jiné) doklad, který jí zabránil, z důvodů na její vůli nezávislých, podat žádost ve lhůtě. Na to stěžovatelka upozornila, že již v průvodním dopise navrhovala výslech dcery. Správní orgán dne 20. 4. 2011 opětovně vyzval stěžovatelku k doložení dokladu a to již konkrétně k předložení např. lékařského potvrzení s tím, že nebude-li vada žádosti v poskytnuté lhůtě odstraněna bude řízení o žádosti zastaveno.

[12] Stěžovatelka přes toto poučení požadovaný doklad nepředložila, trvala na důkazním návrhu svědeckou výpovědí. Správní orgán navrhovaný důkaz neprovedl, neboť dospěl k závěru, že pro příbuzenský poměr mezi účastnicí řízení (stěžovatelkou) a svědkyní vyvstávají pochybnosti o objektivitě svědecké výpovědi a navrhovaný důkaz by proto nemohl přispět ke zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Závěr správního orgánu žalovaný potvrdil v rozhodnutí aprobevaném krajským soudem.

[13] Závěru krajského soudu, že postup správního orgánu byl správný, nelze přisvědčit. Žalovaný (a před ním i správní orgán prvního stupně), přistoupil k hodnocení důkazu – svědecké výpovědi – aniž by jej provedl. Podle § 52 správního řádu správní orgán není návrhy účastníků vázán, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci. Až na základě provedení dokazování mohou být potvrzeny či vyvráceny skutečnosti, které jsou rozhodné pro posouzení dané věci. Jako důkaz je možné použít cokoli, co má určitou vypovídací hodnotu pro dané řízení, může přispět ke zjištění stavu věci a bylo získáno v souladu se zákonem. Svědecká výpověď je standardním důkazním prostředkem.

[14] Pro zrušení napadeného rozsudku však kasační soud důvody neshledává. Nejvyšší správní soud poukazuje na své rozhodnutí ze dne 14. 10. 2005, č. j. 6 Ads 57/2004 - 59, podle kterého „[o] vadu řízení, která by mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], se nejedná, pokud lze dovodit, že by výrok rozhodnutí byl stejný i za situace, kdyby k vadě řízení vůbec nedošlo.“

[15] Zastavení řízení o žádosti stěžovatelky bylo správné nikoli proto, že by neunesla břemeno důkazní, ale z důvodu nesplnění povinnosti tvrzení. V žádosti podané stěžovatelkou chybí vylíčení právně významných skutečností, které by odůvodnily závěr, že včasnému podání žádosti jí zabránily důvody nezávislé na její vůli. Důkazní návrh nemůže nahradit absenci skutkových tvrzení. Z podané žádosti, respektive průvodního dopisu nelze zjistit, jaká konkrétní, na vůli stěžovatelky nezávislá okolnost jí v podání včasné žádosti zabránila. Stěžovatelka označila jako důvod opožděného podání žádosti nemoc. Zcela však chybí údaj, kdy byla nemocná, tedy v jakém konkrétním období a není proto možné učinit závěr, zda žádost skutečně podala ve lhůtě 3 pracovních dnů po zániku tohoto důvodu, (po svém uzdravení). Rovněž blíže nepopsala, jaké povahy onemocnění bylo, zda její stav byl tak vážný, že jí neumožnil podat žádost v zákonem stanovené lhůtě. Stěžovatelka neuvedla, zda vyhledala lékařskou pomoc a pokud tak neučinila, z jakého důvodu. Teprve takové vylíčení skutkového stavu mohlo být předmětem dokazování ve správním řízení.

[16] Není jisté vyloučeno, aby byl skutkový stav prokázán svědeckou výpovědí, nicméně správní orgán nepochybil, pokud v první řadě vyzval stěžovatelku k doložení lékařské zprávy. Takový důkaz by měl jednak povahu objektivní – není na místě předpokládat, že by lékař uváděl nepravdivé skutečnosti ve prospěch stěžovatelky, jednak by byl způsobitý odborně osvědčit, zda onemocnění stěžovatelky bylo způsobilé zabránit jí ve včasné podání žádosti.

[17] Soud z těchto důvodů uzavřel, že stěžovatelka neuvedla žádné skutečnosti, ze kterých by bylo možno učinit závěr, že jí konkrétní, na její vůli nezávislé, důvody zabránily podat žádost v zákonné lhůtě a zároveň, že žádost byla podána ve lhůtě tří pracovních dnů po zániku těchto důvodů. Správní orgán nepochybil, pokud v důsledku chybějících skutkových tvrzení nepřistoupil k provedení navrhovaného důkazu a řízení o žádosti zastavil. Závěr krajského soudu, že žádost byla podána opožděně, přičemž tato skutečnost vyplývá již ze žádosti samotné a to s ohledem na datum jejího podání a proto posuzování jakýchkoli dalších skutečností bylo v dané věci nadbytečné, je správný. Výrok

napadeného rozhodnutí by byl stejný i v případě, že by krajský soud vadně nepřistoupil k hodnocení neprovedeného důkazu. Soud proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

[18] O nákladech řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému by právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení mu však nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. srpna 2014

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu